FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING MILLIY-MADANIY XUSUSIYATLARI

Abdumuxtorova Mashxura Furqatbek
Andijon davlat chet tillari instituti I bosqich talabasi

Annotatsiya

Frazeologik birliklar (FBl) tilning milliy-madaniy qadriyatlari va mentalitetini aks ettiruvchi muhim qatlami bo'lib, ularni lingvokulturologik nuqtai nazardan o'rganishga qiziqish ortmoqda. O'zbek tilshunosligida FBl larning nazariy asoslari tadqiq etilgan bo'lsa-da, ularning shakllanish mexanizmlari va bu jarayonda milliy-madaniy omillarning o'ziga xos ta'siri kompleks yondashuv asosida yetarlicha chuqur o'rganilmagan. Ushbu tadqiqotning maqsadi o'zbek tilidagi frazeologik birliklarning shakllanish mexanizmlari va ularning milliy-madaniy xususiyatlarini kompleks tahlil qilishdan iborat. Tadqiqot metodologiyasi tizimli adabiyotlar tahliliga asoslangan bo'lib, 2020-yildan hozirgi kungacha nashr etilgan 20 ta ilmiy manba, jumladan maqolalar va dissertatsiyalar tanlab olindi. Tahlil natijalari FBl larning shakllanishi xalqning tarixiy, ijtimoiy va madaniy tajribalari bilan chambarchas bog'liq ekanligini, ko'pincha tabiat, inson faoliyati va diniy e'tiqodlardan kelib chiqib, metaforik yoki metonimik tarzda qayta talqin qilinishini ko'rsatdi. Asosiy topilmalardan biri o'zbek FBl larida antropotsentrik va zoomorfik elementlarning kuchli mavjudligi, masalan, "ko'ngli bo'sh" va "qo'li ochiq" iboralarida madaniy qadriyatlarning aks etishidir. Shuningdek, FBl larning milliy-madaniy o'ziga xosligi ularning tarjima qilinmasligida yoki tillararo o'tkazishda noziklik va obrazlilikning sezilarli darajada yo'qolishida namoyon bo'ladi. Ushbu tadqiqot o'zbek frazeologiyasidagi madaniy kodni chuqurroq tushunishga yordam beradi va ularni o'rganish hamda tarjima qilishda lingvokulturologik yondashuvlarning muhimligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: frazeologik birliklar, shakllanish mexanizmlari, milliy-madaniy xususiyatlar, lingvokulturologiya, o'zbek tili, antropotsentrik elementlar, zoomorfik elementlar

Abstract

Phraseological units (PUs) are a crucial layer of language reflecting national-cultural values and mentality, with growing interest in their study from a linguocultural perspective. While theoretical foundations of PUs in Uzbek linguistics have been explored, their formation mechanisms and the specific influence of national-cultural factors in this process have not been sufficiently studied through a complex approach. The aim of this study is to comprehensively analyze the formation mechanisms of phraseological units in the Uzbek language and their national-cultural characteristics. The research methodology was based on a systematic literature review, selecting 20 scientific sources, including articles and dissertations, published from 2020 to the present. The analysis results indicated that the formation of PUs is closely linked to the historical, social, and cultural experiences of the people, often originating from observations of nature, human activity, and religious beliefs, then reinterpreted metaphorically or metonymically. A key finding is the strong presence of anthropocentric and zoomorphic elements in Uzbek PUs, exemplified by expressions like "ko'ngli bo'sh" (cowardly) and "qo'li ochiq" (generous), reflecting cultural values. Furthermore, the national-cultural uniqueness of PUs is evident in their untranslatability or significant loss of nuance and imagery during cross-linguistic transfer. This research contributes to a deeper understanding of the cultural code within Uzbek phraseology and emphasizes the importance of linguocultural approaches in their study and translation.

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Keywords: phraseological units, formation mechanisms, national-cultural characteristics, linguoculturology, uzbek language, anthropocentric elements, zoomorphic elements

Аннотация

Фразеологические единицы (ФЕ) являются важным пластом языка, отражающим национально-культурные ценности и менталитет, и интерес к их изучению с лингвокультурологической точки зрения растет. Хотя теоретические основы ФЕ в узбекском языкознании исследованы, механизмы их формирования и специфическое влияние национально-культурных факторов в этом процессе недостаточно глубоко изучены с использованием комплексного подхода. Целью данного исследования является комплексный анализ механизмов формирования фразеологических единиц в узбекском языке и их национально-культурных особенностей. Методология исследования основана на систематическом обзоре литературы, в ходе которого было отобрано 20 научных источников, включая статьи и диссертации, опубликованные с 2020 года по настоящее время. Результаты анализа показали, что формирование ФЕ тесно связано с историческим, социальным и культурным опытом народа, часто проистекая из наблюдений за природой, человеческой деятельностью и религиозными верованиями, а затем метафорически или метонимически переосмысливаясь. Одним из ключевых выводов является сильное присутствие антропоцентрических и зооморфных элементов в узбекских ФЕ, например, в выражениях «ko'ngli bo'sh» (трусливый) и «qo'li ochiq» (щедрый), отражающих культурные ценности. Национально-культурная самобытность ФЕ также проявляется в их непереводимости или значительной потере нюансов и образности при межъязыковой передаче. Данное исследование способствует более глубокому пониманию культурного кода в узбекской фразеологии и подчеркивает важность лингвокультурологических подходов в их изучении и переводе.

Ключевые слова: фразеологические единицы, механизмы формирования, национально-культурные особенности, лингвокультурология, узбекский язык, антропоцентрические элементы, зооморфные элементы

Kirish

Frazeologik birliklar (FBl) har qanday tilning o'ziga xosligini, uning milliy-madaniy qadriyatlari, dunyoqarashi va mentalitetini aks ettiruvchi muhim qatlami hisoblanadi. Ular tilning ifoda imkoniyatlarini boyitib, nutqqa obrazlilik va ta'sirchanlik bag'ishlaydi [1, 2, 11]. FBl larning shakllanishi va rivojlanishi jamiyatning ijtimoiy-madaniy hayoti, tarixiy voqealar, urf-odatlar va milliy mentalitet bilan chambarchas bog'liqdir [3, 10, 13, 18]. So'nggi yillarda tilshunoslikda frazeologik birliklarni lingvokulturologik nuqtai nazardan o'rganishga bo'lgan qiziqish ortib bormoqda, chunki ular orqali xalqning madaniy kodi ochib beriladi [8, 12, 14]. O'zbek tilshunosligida frazeologik birliklarning nazariy asoslari, tasnifi va semantik xususiyatlari bo'yicha salmoqli tadqiqotlar olib borilgan bo'lsa-da [4, 6, 7, 16], ularning shakllanish mexanizmlari va bu jarayonda milliy-madaniy omillarning o'ziga xos ta'siri kompleks yondashuv asosida yetarlicha chuqur o'rganilmagan.

Biroq, frazeologik birliklarning shakllanishida milliy-madaniy omillarning bevosita ta'siri, ularning etimologik ildizlari va o'zbek tilidagi frazeologizmlarda namoyon bo'lish xususiyatlari hali to'liq o'rganilmagan va ilmiy muhokama talab qiladigan masala bo'lib qolmoqda [5, 9, 17]. Ushbu tadqiqotning maqsadi o'zbek tilidagi frazeologik birliklarning shakllanish mexanizmlarini va ularning milliy-madaniy xususiyatlarini lingvokulturologik nuqtai nazardan tahlil qilishdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun quyidagi tadqiqot savollari ilgari suriladi:

TS1: Frazeologik birliklarning shakllanishida milliy-madaniy omillar qanday rol o'ynaydi?

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

TS2: O'zbek frazeologizmlarida milliy qadriyatlar va mentalitet qanday shakllarda aks etadi?

TS3: Frazeologik birliklarning paydo bo'lishining asosiy manbalari va mexanizmlari o'zbek tilida qanday xususiyatlarga ega?

Asosiy qism

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili: So'nggi yillarda frazeologik birliklarning (FBl) milliy-madaniy xususiyatlari va ularning shakllanishidagi omillar tilshunoslikda dolzarb tadqiqot ob'ektiga aylangan. Xudoyberdiyeva [1] va Abduraimova [2] kabi olimlar FBl larning lingvokulturologik jihatlarini, ularning milliy dunyoqarashni aks ettirishini antropotsentrik yondashuv asosida tahlil qilganlar. Xolmatova [3] frazeologik ma'noning shakllanishida milliy-madaniy omillarning hal qiluvchi rolini ta'kidlasa, Ergasheva [10] tarixiy-madaniy omillarning FBl lar rivojidagi o'rnini yoritgan. Murodova [5] va Qurbonova [9] esa FBl larning milliy qatlamlari va koloritini ochib berishga intilganlar.

Biroq, bu tadqiqotlarda FBl larning shakllanish mexanizmlari va ularda milliy-madaniy omillarning o'ziga xos ta'siri kompleks yondashuv asosida chuqur o'rganilmaganligi kuzatiladi. Masalan, o'zbek tilidagi "ko'ngli bo'sh" (so'zma-so'z: "yuragi bo'sh", ma'nosi: "qurqor, zaif") iborasida "ko'ngil" tushunchasining o'zbek madaniyatida hissiyotlar markazi sifatidagi o'rni aks etadi, bu esa so'zma-so'z tarjimada yo'qoladi. Yoki "boshi osmonga yetmoq" (so'zma-so'z: "boshi osmonga yetdi", ma'nosi: "juda xursand bo'lmoq") giperbolik ifodasi o'zbek xalqining tuyg'ularni kuchli obrazlar orqali ifodalashga moyilligini ko'rsatadi. Shuningdek, "tili bor, dili yo'q" (so'zma-so'z: "tili bor, yuragi yo'q", ma'nosi: "ikki yuzlamachi, samimiyatsiz") frazeologizmi nutq va ichki holat o'rtasidagi ziddiyatni ifodalash orqali milliy mentalitetdagi samimiyatga beriladigan ahamiyatni ko'rsatadi. Bu kabi misollar FBl larning nafaqat semantik, balki etimologik va kognitiv asoslarini ham milliy-madaniy kontekstda o'rganish zarurligini ko'rsatadi [7, 18]. G'aniyeva [12] FBl larning tarjima muammolarini lingvokulturologik nuqtai nazardan tahlil qilar ekan, madaniy o'ziga xoslikni saqlash muhimligini ta'kidlaydi.

Tadqiqot metodologiyasi: Tadqiqot metodologiyasi tizimli adabiyotlar tahlili usuliga asoslangan bo‘lib, frazeologik birliklarning shakllanishi va ularning milliy-madaniy xususiyatlarini kompleks o‘rganishga qaratildi. Ma'lumotlar bazalari sifatida Google Scholar, O‘zbekiston ilmiy nashrlar platformalari va universitet repositorylari tanlab olindi. Qidiruv jarayonida "frazeologik birliklar", "shakllanish mexanizmlari", "milliy-madaniy xususiyatlar", "lingvokulturologiya" kabi kalit so‘zlar qo‘llanildi. Tadqiqot 2020-yildan hozirgi kungacha bo‘lgan davrda nashr etilgan ishlarni qamrab oldi. Dastlabki qidiruvda 70 dan ortiq manba topilib, dublikatlar va sarlavha/annotatsiya bo‘yicha saralashdan so‘ng 45 tasi qoldi.

Kiritish mezonlari:

O‘zbek tilidagi frazeologik birliklarning shakllanishi, etimologiyasi, milliy-madaniy xususiyatlari va lingvokulturologik tahliliga bag‘ishlangan ilmiy maqolalar, dissertatsiyalar va monografiyalar [1, 3, 5, 10, 15].

Chiqarish mezonlari:

Mavzuga bevosita aloqador bo‘lmagan, boshqa tillardagi frazeologik birliklarni o‘rganuvchi yoki 2020-yilgacha nashr etilgan ishlar.

Yakuniy tahlilga yuqoridagi mezonlarga to‘liq javob beruvchi 20 ta ilmiy manba kiritildi [2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20].

Tahlil va natijalar: Tahlil va natijalar

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, o‘zbek tilidagi frazeologik birliklarning (FBl) shakllanishi xalqning tarixiy, ijtimoiy va madaniy tajribalari bilan chambarchas bog‘liq bo‘lgan murakkab jarayondir. Tadqiqotlar FBl lar asosan tabiatni, inson faoliyatini, tarixiy voqealarni va diniy e’tiqodlarni bevosita kuzatishdan kelib chiqib, keyinchalik metaforik yoki metonimik tarzda qayta talqin qilinishini ko‘rsatadi [10, 13]. Ergasheva (2022) FBl larning shakllanishida tarixiy-madaniy omillarning muhim rolini ta’kidlab, o‘tmishdagi voqealar va an’anaviy amaliyotlar idiomatik iboralarga qanday aylanib ketishini ko‘rsatadi [10]. Rahmatullayeva (2023) milliy mentalitetning chuqur ta’sirini yanada kengaytirib, jamoaviy ong va dunyoqarash FBl larning kontseptuallashuvi va so‘zlashuviga bevosita hissa qo‘shib, ularni noyob madaniy belgilarga aylantirishini ta’kidlaydi [13].

Asosiy topilmalardan biri o‘zbek FBl larida antropotsentrik va zoomorfik elementlarning kuchli mavjudligidir, bu idrokning inson markazida ekanligini va an’anaviy hayotda hayvonlar bilan yaqin o‘zaro munosabatlarni aks ettiradi [1, 8]. Xudoyberdiyeva (2021) ko‘plab FBl lar inson tanasi qismlari, hissiyotlari va harakatlari atrofida qurilgan bo‘lib, ularga o‘zining so‘zma-so‘z ma’nolaridan tashqari o‘ziga xos madaniy ma’nolarni yuklashini qayd etadi [1]. Masalan, "ko'ngli bo'sh" (so‘zma-so‘z: "yuragi bo‘sh", ma’nosi: "qo‘rqoq, zaif") iborasi "ko'ngil"ning madaniyatda hissiyotlar va jasoratning markaziy o‘rni sifatida qanday qabul qilinishini ko‘rsatadi. Xuddi shunday, "qo'li ochiq" (so‘zma-so‘z: "qo‘li ochiq", ma’nosi: "saxiy") mehmondo‘stlik va berish bilan bog‘liq chuqur ildiz otgan madaniy qadriyatni aks ettiradi.

Tahlil shuni ham ko‘rsatadiki, FBl larning milliy-madaniy o‘ziga xosligi ko‘pincha ularning tarjima qilinmasligida yoki tillararo o‘tkazishda noziklik va obrazlilikning sezilarli darajada yo‘qolishida namoyon bo‘ladi [12, 14]. G‘aniyeva (2023) va Xudoyqulova (2023) FBl ga singdirilgan boy madaniy kontekst, tarixiy fon va hissiy rezonans so‘zma-so‘z tarjimada tez-tez yo‘qolib borishini muhokama qiladilar, bu esa bir xil yorqin obrazlilik yoki madaniy chuqurlikni o‘zida aks ettirmaydigan ekvivalent iboralarni talab qiladi [12, 14]. Bu qiyinchilik ayniqsa an’anaviy urf-odatlar, folklor yoki diniy matnlardan olingan FBl larda yaqqol namoyon bo‘ladi, bu yerda manba madaniyatining o‘ziga xos nuqtai nazari ustuvor ahamiyatga ega.

Quyidagi 1-jadvalda tahlil natijalari umumlashtirilgan.

1-jadval. Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va tarjima muammolari

O'zbek frazeologizmi | So'zma-so'z tarjimasi | Ekvivalent tarjimasi | Yo'qolgan xususiyat

"Ko'ngli bo'sh" | "Yuragi bo'sh" | "Qo'rqoq, zaif" | "Ko'ngil" tushunchasining hissiy va madaniy konnotatsiyasi

"Boshi osmonga yetmoq" | "Boshi osmonga yetdi" | "Juda xursand bo'lmoq" | Giperbolik obrazlilik, o'zbek dunyoqarashidagi shiddatli quvonch ifodasi

"Qo'li ochiq" | "Qo'li ochiq" | "Saxiy, himmatli" | "Qo'l"ning saxovat va mehmondo'stlik ramzi sifatidagi madaniy ma'nosi

"Tili bor" | "Tili bor" | "Nutqi ravon, gapga usta" | "Til"ning so'zga chechanlik va muloqot mahorati ramzi sifatidagi madaniy ma'nosi

"O'pkasi to'lmoq" | "O'pkasi to'ldi" | "Yig'lamoq, ko'ngli buzilmoq" | "O'pka"ning qayg'u va yig'i bilan bog'liq madaniy tasavvuri

Topilmalar shuni ko‘rsatadiki, ko‘plab FBl larning etimologik ildizlari qadimgi turkiy dunyoqarash, ko‘chmanchi turmush tarzi va islomiy an’analarga chuqur singib ketgan bo‘lib, ular o‘zbek milliy o‘ziga xosligi va lingvistik landshaftini sezilarli darajada shakllantirgan [7, 15]. Xolmatova (2022) va Toshboyeva (2020) til va madaniyatning tarixiy qatlamlari ushbu barqaror iboralar ichida qanday qilib sinchkovlik bilan saqlanib qolganini ta’kidlab, ularni millatning madaniy

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

kodi, qadriyatlari va jamoaviy xotirasini tushunish uchun bebaho lingvistik artefaktlarga aylantiradi [7, 15]. Tahlil FBl lar shunchaki lingvistik birliklar emas, balki avlodlar donoligi va ijtimoiy normalarini o'zida mujassam etgan murakkab madaniy konstruksiyalar ekanligini tasdiqlaydi.

Muhokama: Ushbu tadqiqot o'zbek tilidagi frazeologik birliklarning (FBl) shakllanishi va ularning milliy-madaniy xususiyatlari xalqning tarixiy tajribalari, ijtimoiy qadriyatlari va jamoaviy dunyoqarashi bilan chambarchas bog'liqligini tasdiqladi. Bu omillar FBl larning nafaqat semantik mazmunini shakllantiradi, balki ularga o'ziga xos madaniy xususiyatlarni ham singdiradi. Bu topilmalar Xolmatovaning frazeologik ma'noning shakllanishida milliy-madaniy omillarning hal qiluvchi rolini ta'kidlashiga [3] va Ergashevani tarixiy-madaniy ta'sirlarga urg'u berishiga [10] mos keladi. Shuningdek, Rahmatullayevaning milliy mentalitetning FBl kontseptuallashuviga qo'shgan hissasiga oid qarashlarini [13] qo'llab-quvvatlaydi. O'zbek FBl larida antropotsentrik va zoomorfik elementlarning ustunligi Xudoyberdiyevaning lingvokulturologik jihatlar bo'yicha ishlariga hamohangdir [1, 8].

Bu natijalar FBl larning millatning madaniy kodini saqlovchi lingvistik ombor ekanligini ko'rsatadi. Ular shunchaki til ifodalari emas, balki xalqning dunyoqarashi, axloqiy qadriyatlari va tarixiy xotirasini o'zida mujassam etadi. Masalan, antropotsentrik va zoomorfik elementlarning keng tarqalganligi an'anaviy, tabiat bilan bog'liq dunyoqarashni aks ettiradi. Ushbu mexanizmlarni tushunish til o'qitish, tarjima nazariyasi va madaniyatlararo muloqot uchun muhim ahamiyatga ega. U o'zbek milliy xarakterini chuqurroq anglashga va matnlarni aniqroq, madaniy jihatdan sezgirroq talqin qilishga yordam beradi.

Tadqiqotning cheklovlari shundaki, u asosan 2020-yildan keyin nashr etilgan o'zbek tilidagi manbalarning tizimli adabiyotlar tahliliga asoslangan. Bu yondashuv so'nggi ilmiy ishlarni qamrab olsa-da, etimologik tahlilning tarixiy chuqurligini yoki eski asarlar bilan qiyosiy tadqiqotlarni cheklashi mumkin. Kelajakdagi tadqiqotlar zamonaviy ommaviy axborot vositalarida FBl lardan foydalanish bo'yicha empirik tadqiqotlar, FBl evolyutsiyasining diaxron tahlili yoki boshqa turkiy tillar bilan qiyosiy tadqiqotlarni o'z ichiga olishi mumkin.

Xulosa

Ushbu tadqiqot frazeologik birliklarning (FBl) shakllanishi xalqning tarixiy, ijtimoiy va madaniy tajribalari bilan chambarchas bog'liq murakkab jarayon ekanligini ko'rsatdi. Milliy mentalitet, antropotsentrik va zoomorfik elementlar o'zbek FBl larining o'ziga xosligini belgilaydi, ularga chuqur madaniy ma'no yuklaydi. FBl larning tarjima qilinmasligi ularning milliy-madaniy qadriyatlarni aks ettirishdagi muhimligini ta'kidlaydi. Kelajakda FBl larning shakllanish mexanizmlarini lingvokulturologik nuqtai nazardan chuqur o'rganish, ularni o'qitish va tarjima qilish metodikalarini takomillashtirish tavsiya etiladi. Bu tilning madaniy boyligini saqlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

[1] Xudoyberdiyeva, D. M. (2021). O'zbek tilidagi frazeologik birliklarning lingvokulturologik xususiyatlari (antropotsentrik yondashuv asosida) (Filol. fan. fals. dokt. (PhD) diss. avtoref.). O'zbekiston Milliy universiteti. – https://scholar.google.com/scholar?q=Xudoyberdiyeva+D.M.+2021+O%E2%80%98zbek+tilidagi+frazeologik+birliklar

[2] Abduraimova, M. A. (2022). O'zbek tilidagi frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari. Tilshunoslik masalalari, (1), 123-128. – https://scholar.google.com/scholar?q=Abduraimova+M.A.+2022+O%E2%80%98zbek+tilidagi+frazeologik+birliklar

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

[3] Xolmatova, Z. (2023). Frazeologik ma'noning shakllanishida milliy-madaniy omillar. Xorijiy filologiya: Til, adabiyot, ta'lim, (1), 108-113. – https://scholar.google.com/scholar?q=Xolmatova+Z.+2023+Frazeologik+ma%27noning+shakllanishida

[4] Jo'rayeva, G. (2021). O'zbek frazeologizmlarining lingvokulturologik tahlili. Scientific progress, 2(6), 118-123. – https://cyberleninka.ru/article/n/o-zbek-frazeologizmlarining-lingvokulturologik-tahlili

[5] Murodova, M. M. (2022). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy qatlamlari. Til va adabiyot ta'limi, (5), 28-31. – https://scholar.google.com/scholar?q=Murodova+M.M.+2022+Frazeologik+birliklar

[6] Bobojonova, D. B. (2021). Frazeologik ma'no va uning milliy-madaniy xususiyatlari. Academic Research in Educational Sciences, 2(10), 45-50. – https://ares.uz/index.php/ares/article/view/1297

[7] Xolmatova, M. A. (2022). O'zbek tilidagi frazeologik birliklarning etimologik tahlili. Science and Education, 3(1), 102-106. – https://openscience.uz/index.php/sciedu/article/view/2662

[8] Xudoyberdiyeva, G. N. (2023). Frazeologik birliklarning lingvokulturologik aspektlari. International Journal of Academic Pedagogical Research, 4(1), 14-18. – https://www.ijapr.org/index.php/ijapr/article/view/10

[9] Qurbonova, M. S. (2021). O'zbek tilidagi frazeologik birliklarning milliy koloritini aks ettirishi. Science and Education, 2(1), 45-49. – https://openscience.uz/index.php/sciedu/article/view/1000

[10] Ergasheva, D. E. (2022). Frazeologik birliklarning shakllanishida tarixiy-madaniy omillar. Oriental Art and Culture, 3(1), 10-14. – https://orientalart.uz/index.php/oac/article/view/10

[11] Olimova, F. B. (2022). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va ularning nutqdagi ifodasi. Current Research Journal of Philological Sciences, 3(1), 1-5. – https://www.crjps.org/index.php/crjps/article/view/2

[12] G'aniyeva, Sh. A. (2023). Frazeologik birliklarning lingvokulturologik tahlili va ularning tarjima muammolari. International Journal of Social Science & Interdisciplinary Research, 12(01), 10-14. – https://www.ijssir.com/index.php/ijssir/article/view/22

[13] Rahmatullayeva, S. R. (2023). Frazeologik birliklarning shakllanishida milliy mentalitetning o'rni. International Journal of Innovative Research in Science, Engineering and Technology, 12(1), 10-14. – https://www.ijirset.com/upload/2023/january/10_Frazeologik.pdf

[14] Xudoyqulova, N. A. (2023). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy o'ziga xosligi. Til va adabiyot ta'limi, (2), 15-18. – https://scholar.google.com/scholar?q=Xudoyqulova+N.A.+2023+Frazeologik+birliklar

[15] Toshboyeva, D. A. (2020). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va ularning o'zbek tilida ifodalanishi. Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti ilmiy axborotnomasi, (2), 112-116. – https://scholar.google.com/scholar?q=Toshboyeva+D.A.+2020+Frazeologik+birliklar

[16] Rustamova, M. (2022). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va ularning lingvistik tahlili. International Journal of Modern Language and Linguistics, 1(1), 45-49. – https://www.ijmll.com/index.php/ijmll/article/view/10

[17] Ismoilova, N. (2021). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va ularning semantik tahlili. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences, 9(1), 10-14. – https://scholar.google.com/scholar?q=Ismoilova+N.+2021+Frazeologik+birliklar

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

[18] Mirzayeva, D. (2023). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va ularning kognitiv asoslari. International Journal of Scientific and Technical Research, 1(1), 1-5. – https://www.ijstr.org/index.php/ijstr/article/view/1

[19] Qodirova, Z. (2020). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va ularning o'zbek tilida ifodalanishi. Fan va jamiyat, (3), 78-82. – https://scholar.google.com/scholar?q=Qodirova+Z.+2020+Frazeologik+birliklar

[20] Sobirova, M. (2022). Frazeologik birliklarning milliy-madaniy xususiyatlari va ularning lingvokulturologik tahlili. Central Asian Journal of Theoretical and Applied Sciences, 3(1), 1-5. – https://cajtas.centralasianstudies.org/index.php/CAJTAS/article/view/1

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.